

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve...

Egyes szám 5 kr. A lap szellemi részét illető min...

Előfizetési helyben: TERLUNDI K. LAJOS és táj. OSÁTHY KÁROLY könyv...

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Nagyobb hirdetések... Kéziratok vissza nem adataak.

A nyilvános bűn.

Igazán van-e a nyilvánosság az a jótékony ellenőrző hatalma, melyet neki általában tulajdonítanak?

Vajon micsoda gondolatokat kelt anynyi millió magyar emberben, ha olvassák nevezetes parlamenti tárgyalásainkat...

nyugodtan azt felelik: Minden rendén van, tudomásul vesszük. És előkerül a parlamentben, hogy a derek temesi főispán a király czim- és nemesség-adományozó jogát...

Hatalmas urak máskor is követték el büntetlenül visszaéléseket, az erőszak az előtt is gyakran rugta szét a törvény korlátait...

A gonosz szenvedélyek minden féltelenségei között is ébren maradt az a mély ösztön, hogy az emberi társadalomnak jogon és igazságon, az örök természet fölötti alapokon kell nyugodnia.

Igazában mindaz a sok interpelláció és vád, miket a parlamentben a hatalom nyilvános büntényei miatt emelnek...

lázatot eltűnő? A bűnök hőseit ne kérdezzük bűneik felől, ők nem fognak felébredni a hatalom mámorából...

Belföldi hírek. A regális-megváltás. A „Budapesti Közlöny” egyik legújabb száma a pénzügyminiszter rendeletét fogja publikálni...

A „DEBRECZEN” TÁRSZÁJA

Ismerni vágytad szívemet...

Ismerni vágytad szívemet, S kopogtál keblemen. Szabad! kiálta gyorsan az S megnyílt készségesen.

Most szívem érte érdeket, S nálad ő kopogott. Szabad! szabad! szólt szived, És ajtót tárt legott.

És szívem újra fölkeres, Zörög ajtód előtt. Nincs senki otthon! nem szabad! Ezzel üzöd el őt.

S ajtódnál várt, mint hű ebed, S felve kopogtatá, De már a te kevély szived Nem is felel reá!

A „Debreczen”-nek írta: Bartók Lajos.

A színész hiuságáról.

Hej, de sokszor vetik ezt a szemünkre! Ha gyengéjén akarják találni a színészt, hogy mesterséget kibebítsék, többnyire azzal torkolják le, hogy hiuság viszi a szinpadra.

a legneresebb hiuság, mely büszkeséggé nem esül; a többiek hiusága csak göggyé fajulhat, ha többé válik a hiuságnál. Mert bizony a hiuság magában véve nem bűn, sőt farizeus volna, a ki állítaná, hogy a hiuság momentumait önzete ki tudja kerülni.

Micsoda ír az, a ki nem akarná, hogy művét olvassák? Van e olyan festő, a ki, ha képe kész, azt sötétben akasztja föl? Van e olyan könyvvezető, a ki nem örülne hibáinak zárlatainak, olyan honatya, a ki olyankor gyújtana legtüzeesebb szónoklataira, mikor — a karzat üres?...

Mert végtére is belefáradnánk a sok hiuságba. Tudnivaló dolog, hogy a mire igen szokszor van alkalma az embernek, végre is megszokja, s az illető alkalom elveszti rá nézve ingerét. A míg a színész fütől-fütől tudakolja, tetszett-e vagy sem: biz addig csak műkedvelő. Mert be kell látnia, hogy másoknak kisebb gondja is nagyobb annál, sem hogy őt vizsgálja, nézdelje, vagy éppen észre vegye. Így aztán, édes olvasóm, beláthatod, hiusá-

gunk csápjai hamar letompulnak, ha huzamosabb ideig tapossuk az égő deszkákat.

Mert hogy égők, ki tagadhatná?! Leirhatlan az a varázs, az a bűbajos bizsergés, mely elfog bennünket, ha kilépünk a kulisszák közül. Ha ezt átérzhetnénk, fanyar mosolyu nézünk, mindjárt megtudnánk, hogy hiuságunk több — vagy ha tetszik — kevesebb annál, a mit hiuságnak neveztek. Önerzet az, a mámor bor nélküli, boldogság, — életkérdés... Mert ha saját jó barátunk ul ott lenn előttünk: nemes ellenfélnek tekintjük, kit meg kell hódítanunk. Bajvivás a színész játéka, — akár enyegelő törjáték, akár komoly kimenetelű, életre kiható harcz, a fizikum megrázkódásának súlyos következményeivel. Szívünkkel szolgálunk, jó közönség, vértünk jó forrásba minden este, hangszalagunk tágnak, a csúz ott vet tört minden este, enyegelő, veszes szellővel testünknek.

Szóval mi a hiuságot nagyon is megszoktuk, ugy hogy szinte — elszokunk tőle. Teszék elinni. Így van aztán, hogy valami más is vezetheti a színészt a szinpadon mint az üres hiuság... Mind nem lehetünk szerelmek, bonvivantok, tenoristák, szép hangu baritonok. Hanem igen is bemázoljuk kékre, veresre képünket, hogy legyünk csunyak, grazióz mozdulatok helyett felszegen gesztikulálunk stb....

S mégis miért tesszük ezt, akár vessz észre a közönség, akár nem? Hogy kifejezzünk valamit! A színészet a kifejezésen alapszik, mint minden művészet. A személyes hiuság találat tért bizonyos körülmények között, de ha nem megy tovább, bi.ony ráun a közönség arra a szerelmesre, tenoristára, — ha még oly szép alaku s jó hangu — ha nem fejez ki semmit.

Polus színész fia tetemének hamvvedrét hozatta szinpadra, hogy sirhasson. Talma oly sirást produkált a szinpadon, melyet önmagán lesett el, mikor apját temette. Ez aztán a hiuság! mondják sokan. Ki-

fejezési viszketegből ez urak saját kegyeletes érzelmeiket profanizálták.

En nem védem Polust... Kísse mesze ment. Hanem Talmánál ugy lehetett miat rajtunk, törpe utodain is megessik, hogy mivel a szinpadra nem rendelhetünk más szívet meg, mint a minőt az életben viselünk kabátunk alatt, önkénytelenül is eszünkbe jutnak régebbi könyveink. Az ember egy ideig kiemel drága halottait, de az emlékezet oly ravasz, hogy belopódzik a színész műhelyébe, ha egy-egy haldokló színész gondolja a mielőtt észrevenné magát, ugy hörög, faldoklik, mint egy kedves elhunytját évekkel előbb s aztán nincs mit tenni mint — Gabányi elbeszélése szerint — kimenni kedvese sirjához, és bocsnatolni kérti tőle.

Pedig a bocsnat, ily esetben nem maradhat el.

Mit ér el a színész, ha még egy tudja, hogy tesszik?

Mért akar pl. a becsületes jellemű színész, ki az életben irtózik a bűntől (bár öpök nem igen hiszik hogy van ilyen) gazember lenni? Mért játéza az élet legretentőbb pillanatát, a halált, kedvvel, ambícióval?

Mert, ha komoly hivatással lép a szini pályára, előbb-utóbb belátja, hogy nem elég tetszeni, hanem:

Kifejezni, tákrét tartani erkölcsöket rajzolai a néző elé.

Ismerek sok vallásilag közömbös ártatlant, sőt atheista színészt, ki az „Ember tragédiájá”-ban játsza — meg sem tudja mondani miért, hogyan? — papnak érzi magát, nem színésznek.

Hiuságunk az élet folyamán vagy kudarcot vall, vagy komoly érülettel magasl, ugy hogy az élet sokféle bajai közepette mindinkább arra jut a színész. Gyertya vagy, saját tüzedtől meggyulva le kell égned és ha ledégtél, csak egy gyertyával lett kevesebb a világ... A „Debr.”-nek írta: Rakodcsay Pál.

D. 18 57. szám

lietelen pályafutás... baberjárt. A debreczeni... kintartóknak... kintartóknak... kintartóknak...

Holt-testét Debreczenbe fogják szállítani s itt-hon temetik el. Beke hamvaira! * Vasuti értékgjegyzetek kiadása az 1889 évben...

kör. Kaufman? zsidó, helyszülött fia. Kis András, 2 hó, ref. veszületett gyengeség... * Állami fedezető állomások. Az ország területén az 1889. évi idényre létesített fedezető állomásokra...

* Találtatott egy közép nagyságu kulcs. Tulajdonosa a 3-ik ker. rendőr-kapitányságnál átvetheti. 1889. Január 1. Mit tündötk a jövendő? Melynek zára, lénye, titka...

Számrejtőny. - Közi: K. Helénke. 5 4 3 - Vedd főnév s igének. Egyáshoz illesek. 3 4 5 - Tápikó eléd. Főképpen leveles. 1 2 8 - Enélkül létezni. Anyi, mint szenvedni...

Debr. színház. Holnap, csütörtökön, 1889. január 3-án páros bérletstulajdonosok, Mándoky Béla jutalmul adatik: FEKETE ORVOS. Dráma 5 felvonásban. Vasutimenetrend. Budapest-Nagyvárad felé: r. 8 ó. 27 p. d. 11 ó. 36 p. este 10 ó. 4. p. reggel 8 ó. 48 p. d. 8 ó. 6. 81 p. este 7 ó. 6. 80 p. Vendéglőtől: e. 5 ó. 50 p. d. 6 ó. 6. d. u. Váskerttől: r. 6 ó. 7. p. d. 6 ó. 4. 19 p. d. u. Debreczenbe érkezik: reggel 8 ó. 6. p. d. u. 3 ó. 31 p. este 7 ó. 19 p. d. u. d. 11 ó. 18 p. este 9 ó. 35 p. d. e. 8 ó. 2 p. este 9 ó. 11 p. Váskerttől: r. 7 ó. 59 p. d. 8 ó. 43 p. e. Vendéglőtől: r. 8 ó. 7. p. d. 8 ó. 6. 52 p. e. * Érmihályfalva, Nagy-Károly stb. ** Nyíregyháza, Miskolc, Szerecs, Csap, M. Szalka stb. Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

PSEPHOFER J.-féle
gyógyszertár Bécsben. Singerstrasse 15. sz. Zum goldenen Reichsapfel.

Vértisztító labdacok azelőtt egyetemes labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben a labdacok csodás hatásként észreveszenek be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalm. statott, ezen labdacok számtalanszor és a legtróvisebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek, 1 doboz 15 labdacossal 21 kr. 1 tekeres 6 dobozzal 1 frt 05 kr. bérmentelen utánvét mellett megküldéssel 1 frt 10 kr. A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel együtt 1 tekeres labdacos 1 frt 25 kr., 2 tekeres 2 frt 30 kr.: 3 tekeres 3 frt 35 kr., 4 tekeres 4 frt 40 kr., 5 tekeres 5 frt 20 kr., 10 tekeres 9 frt 20 kr. (1 tekeresnél kevesebb nem küldetik azé).

Valószínűleg csak azon labdacok tekintendők, melyek utalványra Pserhofer J. névaláírásával van ellátva, s melyek a dobozok tetején ugyanazon névaláírást viselik veses nyomában.

Számtalan levél érkezett, melyek írói hálat mondanak a labdacokért, melyeknek a legkülönfélébb és legsúlyosabb betegségeken egész egészségük helyreállítását köszönik. A ki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja azokat.

A számtalan köszönőiratok közül idemlékelve közlünk néhányat:

Schierbach, 1888. febr. 17. Tekintetes ur! Aláírott tisztelettel kérem az ön valóban rendkívül hasznos és kitűnő vértisztító-labdacsaitól imént két tekerescsel megküldeni. Mely tisztelettel Neureiter Ign. gyak. orvos.

Rohrbach, 1886 febr. 26. Tekintetes ur! Munk és nov havában egy tekeres labdacot rendeltem meg önnél. Ugy én, mint ném ennek a legjobb sikerét tapasztaltuk; mindketten hiányos aszékülés és heves főfájásban szenvedtünk, elanyira, hogy már a kétségbeeséshez voltunk közel, jacsára, hogy még csak alig 46 évesek vagyunk. S ime! az ön labdacosai csodák műveltek s minket bajainktól megszabadítottak. Mely tisztelettel List Antal.

Mitternersdorf, 1886. január 10. Kirchdorf mellett, Felső-Auszria. Tekintetes ur! Sziveskedjek kérem részemre az ön vértisztító labdacosaitól posta útján egy

Pserhofer J.-féle, 451. évek legbiztosabb szernek van elismerve mindennemű fagybajok és idült sebek stb. ellen. 1 tégely 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Keskeny utifü nedv, hurut, rekedtség, görsekköhézés stb. ellen. Egy palack 50 kr.

Amerikai-köszvénykenőcs, legjobb szer minden köszvényes és csúszos baj ellen, a tagsággyás, csipőbaj, folsággyás, stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Por lábizzadás ellen, Egy doboz ára 50 kr., bérmentes megküldés mellett 75 kr.

Golyva-balszam, a legmegbizhatóbb és legkorsós nyak ellen, 1 argeve 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Élet-essenzia (prágai cseppek, svéd cseppek), megromlott gyomor, rossz emésztés, mindennemű alatti bajok ellen kitűnő hájser. Egy üvege 25 kr.

Az itt felsorolt készítményeken kívül valamennyi az ausztriai lapokban hirdett bel- és külföldi gyógyászati különlegesség készleten tartatik, s minden, esetleg raktáron levő cikk kívánára pontosan s legjutányosabban beszeresetik.

Postai küldemények az üvegek beküldése, nagyobb megrendeléseknél utánvételt mellélt és a leggyorsabban eszközöltetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (legelősz-rúbben postautalvány mellett) a viteldij sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvételt mellett való küldésnél.

»Korona-forrás« legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyuviz raktár Debreczen és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni főktelep árucarnoka

ajánl:
legjobb minőségű
szepességi főzelékeket,
AFONYÁT, RIZIKE GOMBÁT. GESZTENYÉT,
boszniai szilvát, szilvaizt,
PERGETT és KERET MÉZET;
különfélébb friss minőségű
SAJTOKAT, LIPTAI TÚRÓT.

Magyaradi, szegszárdi, egri (bikavér), sashegyi, szomorodni, tokaji gyógy asszu borokat; ó-jamaicai rumot, cognacot, olasz, spanyol és francia borokat, tea süteményeket, teát, angolnát, caviart, orosz-halat, sardiniát legjutányosabb árak mellett

Tisztelettel
Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debr. főktelep árucarnoka.
N.-várad utca, megyeház mellett.

»Korona-forrás« legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyuviz raktár Debreczen és vidékére.

MEGHIVÓ.
A h.-bösszörményi közbirtokosság
1889. év Január hó 11-ik napján délelőtt 9 órakor
H.-Bösszörmény város háza nagytermében
RENDES KÖZGYÜLÉST
tart, melyre az érdeklött birtokosok meghívotnak.
H.-Bösszörmény, 1889. január 1.

Somossy Béla,
közbirtokossági elnök.

TÁRGYAK:

1. Elnöki jelentés.
2. Választmány jelentése a közbirtokossági pénztárnak 1884., 1885., 1886., 1887. és 1888. évi számadásai megvizsgálásáról.
3. A közbirtokossági választmány által 1889-ik évre összeállított költség előirányzat elbírálása.
4. Választmány 1/3 ad részének kilépésével előállítandó 28 választmányi tagnak beválasztása.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA
Debreczenben, Főpiacz. Sz. Nagy Károly ház.
Ajánlja magát mindentéle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK
gyors és pontos elkészítésére;
elvállal: tankönyveket, hírlapokat és folyóiratokat minden nyelven,
ét- bor- és árlapokat; dísműveket
arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

*** ROVATOZOTT IVEKET; ***
diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számittatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hírlapban legolcsóbban számítva közvéteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KAROLY ház.
Debreczen, 1888. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

1889.

Különféle
Helyben és post
Egy évre
Egy évre
Egy évre

Egyes szavak

A lap szellemi rész
és költészet: Na
glossa, 1884. évi
kötetében és a
talban KUTASI IM
nyomdájában s a pos
utján.

A mul

A lefolyt
dolgában mozg
A képvis
ülését, melyen
tette be javas
Január 16-án
gyalása, s 23-
tárgyalást Jan
tárgyalást, s f
A jan. 27
rályi kézirat,
báró elhunyt
díházi elnöki
tetett ki.

Január 2
köllégi helyze
Január 3
reformjáról sz
Ezt köve
vatalos lap a
kört létrejött
dést, majd fel
gyenyi Marich
tett ki.

A kir.
napjaiban Sz
tetett ki.

A regál
hó közepén t
alatt az orszá
Vallás-
hunyt Trefor
Albin szepesi
A képv
ülését októbe
18-iki ülésen
1889-iki költ
letárgyalta s
italmériesi jö
ményről szóló
a vederő refo
segvéteseti jav
választatott
Horváth Gy

Ausztri
elmúlt évbe
igen merült
bek között s
országgal kö
kelyezése, a
Miniszter
a mennyiben
miniszterre
ügyminiszter
Megem

A „DEB

(Utazás Koles
A „Deb
Decz.
Vastag hó
hideg volt
szívü kedve
Első
Rómer Fló
A nagynevű
régí testi e
ben talált
régí. Az ar
sal lehet ig
érdekesek
zései, tapas
Dániában,
olyan régí
pek alatt,
erteni. S a
díjt elfoga
eddig meg
Máutt me
érdekest,
rozta a m
gos ezen
templomok
kes, új do
vannak ir
ben; de t
dósk előt
tudomány
természet
lehet tenn
Ezen
most se u
ipar terje
gondolata
sítsa meg